

Roosenbergkoor

NOTENBLAADJE

Jrg. 1, nr. 12 – oktober november2023

Hallo iedereen

Aan nieuws en paginavulling deze keer geen gebrek.

Uiteraard is het eerste aandachtspunt het komende kerstconcert. Het programma is definitief in de plooi gevallen en alleen al de voorbije bijeenkomst met de ‘solisten’ maakt mij meer dan enthousiast, mede omwille van de aandacht die zij nu al besteden aan de afwerking van hun optreden. Wij zelf gaan stap voor stap vooruit: muzikaal (de afwerkingsfase is begonnen) en organisatorisch (affiches, kaartenverkoop ...).

Verder is er nieuws over de toekomst van onze dierbare Roosenbergabdij. Maar dankzij zuster Trees blijven wij repeteren op onze vertrouwde stek. En wij gaan een paar keer – in wisselende bezetting – onze neus mogelijks aan het venster steken in Antwerpen. Tussendoor verzorgen wij missen in Waasmunster op 11 november en 25 december. Maar dit wordt allemaal duidelijk als je de agenda uit dit Notenblaadje goed bijhoudt.

Om het met het Intredelied van 11 november te zeggen:
“Mensen leven van de dromen”.

Zaterdag 11 november 2023 –

11.00 uur: Kerk O.L.Vrouw en Sint Petrus en Paulus , Waasmunster
Inzingen : 10.15 uur; Misviering wapenstilstand

Zondag 19 november 2023 facultatief

9.30 uur: Sint Pauluskerk – Antwerpen
Deutsche Messe o.l.v. Erik Demarbaix - Sint Ceciliaviering Koor & Stem

Zaterdag 2 december 2023 –

9.30 uur: Abdij Roosenberg (einde voorzien tussen 16.00 en 17.00 uur).
Koordag

Maandag 11 december 2023

19.30 uur: gewone koorrepetitie INDE KERK VAN WAASMUNSTER

Donderdag 14 december 2023 –

19.15 uur: Kerk O.L.Vrouw en Sint Petrus en Paulus , Waasmunster
Generale repetitie kerstconcert

Zondag 17 december 2023 –

14.00 uur: Kerk O.L.Vrouw en Sint Petrus en Paulus , Waasmunster
Inzingen kerstconcert; 15.00 uur: kerstconcert

Maandag 25 december 2023

11.00 uur: Kerk O.L.Vrouw en Sint Petrus en Paulus , Waasmunster
Inzingen: 10.15 uur; Misviering Kerstmis

Woensdag 3 januari 2024

Avond: mogelijk “kerstzingen” Antwerpen . Details volgen.

KOM ZINGEN OP DE KERSTMARKT VAN ANTWERPEN

27 oktober 2023

Podiumkans

Iedereen houdt van de kerstsfeer, de steden lopen in deze periode vol mensen. Gezellige kuieraars in Antwerpen komen aan de kathedraal op een rustig plekje een bijzonder podium tegen: een kerstboom met een koortribune die de voorbijgangers meteen de kerstsfeer in zingt!

Tussen 9 december en 7 januari staat er op de Handschoenmarkt aan de Kathedraal een opmerkelijk podium waar koren zich kunnen presenteren. Stel je kandidaat en bezorg de bezoekers van de kerstmarkt een onvergetelijke en gezellige avond.

Praktisch

- Je zingt 20 à 30 minuten op de Handschoenmarkt, op het podium dat voor de kathedraal opgesteld zal worden. Dit podium wordt versterkt.
- Je brengt kerstmuziek of sfeervolle muziek die past op een kerstmarkt.
- Je draagt kerstige accenten, zoals een kerstmuts of rendieroortjes.
- Er wordt een lokaal voorzien waar je kan inzingen.
- Stad Antwerpen voorziet een vergoeding van 250 euro per koor.

Mogelijke momenten

Momenteel wordt de planning van de verschillende activiteiten op de kerstmarkt nog samengesteld door de stad. Het zou kunnen dat er op sommige dagen geen koren kunnen worden ingepland. Je krijgt midden november een bevestiging.

(Uit praktische overwegingen laten wij de data t/m Kerstdag weg)

- dinsdag 26 december
- woensdag 27 december
- donderdag 28 december
- dinsdag 2 januari
- **woensdag 3 januari**
- donderdag 4 januari
- zondag 7 januari (nieuwjaarstraktatie)

Artificiële intelligentie (AI) als hulpmiddel voor koorzanger

•AI kan zeker worden ingezet voor de begeleiding van koren op verschillende manieren. Bladmuziekanalyse: AI kan bladmuziek analyseren en omzetten in digitale notatie. Dit kan koren helpen om snel toegang te krijgen tot bladmuziek en partituren, en het kan ook helpen bij het automatisch genereren van partituren van audio-opnamen.

•Repetitieplanning: AI kan helpen bij het plannen van repetities en optredens, rekening houdend met de beschikbaarheid van koorleden en andere logistieke overwegingen. Het kan herinneringen sturen en communicatie vergemakkelijken.

- Stemtraining: AI kan individuele koorleden helpen bij het verbeteren van hun zangtechniek door feedback te geven op zangprestaties. Het kan bijvoorbeeld feedback geven over intonatie, toonhoogte, timing en dynamiek.
- Automatische begeleidingstracks: AI kan muzikale begeleidingstracks genereren op basis van de bladmuziek, waardoor koren kunnen repeteren en optreden met begeleiding zonder de noodzaak van een live muzikant.
- Repertoireaanbevelingen: AI kan repertoireaanbevelingen doen op basis van de voorkeuren van het koor en het repertoire dat ze al hebben uitgevoerd. Dit kan helpen bij het diversifiëren van het repertoire en het vinden van nieuwe stukken om uit te voeren.

- Stemharmonisatie: AI kan harmonieën genereren om koorarrangementen te verrijken, en kan helpen bij het creëren van complexe harmonische structuren.
- Akkoorden- en toonladdersuggesties: AI kan akkoordprogressies en toonladders suggereren die passen bij het gekozen repertoire, waardoor het koor creatiever kan zijn bij het arrangeren van muziek.
- Stemvervorming en effecten: AI kan stemvervorming en effecten toepassen om het geluid van het koor aan te passen en te experimenteren met verschillende klankkleuren.
-

Het gebruik van AI in de begeleiding van koren kan de efficiëntie verhogen en nieuwe mogelijkheden bieden voor zowel koren als dirigenten. Het is echter belangrijk om op te merken dat AI als hulpmiddel moet worden gezien en niet als vervanging van menselijke inbreng en expressie in de kunst van koorzang.

Van de website van HERITA

Herita verwerft Abdij Roosenberg in erfpacht: "architect van der Laan verdient een plek tussen Gaudí, Le Corbusier, Lloyd Wright en van der Rohe"

23 oktober 2023

Erfgoedstichting Herita zal de komende 50 jaar Abdij Roosenberg in Waasmunster beheren en openstellen. Het unieke klooster is een van de weinige bouwwerken van monnik-architect Dom Hans van der Laan (1904-1991). De National Trust van Vlaanderen neemt het beschermde monument in erfpacht van de vzw Solidariteit tussen Congregaties - Bisdom Gent.

Abdij Roosenberg wordt zo de twaalfde historische plek onder de bescherming van Herita en tevens het eerste modernistische bouwwerk in portfolio. "Wij zijn erg trots dat we vanaf nu zorg mogen dragen voor Abij Roosenberg, een bijzonder totaalconcept van de Nederlandse architect Dom Hans Van der Laan uit 1975. ," zegt Matthias Franken, algemeen directeur van Herita.

De laatste bewoners, de Mariazusters van Franciscus, verlieten de abdij in 2016. Sindsdien organiseert de vzw Vrienden van de Roosenbergabdij er spirituele en culturele activiteiten. Deze lokaal verankerde vrijwilligers zullen ook in de toekomst nauw betrokken blijven bij de werking. "Onze vriendenvereniging is in 2009 opgericht met als doel de Roosenbergabdij te bewaren als architecturaal, spiritueel en cultureel erfgoed. Erfgoedstichting Herita is voor ons een gelijkgestemde partner in deze missie. Wij kijken er naar uit om samen verder te bouwen aan een mooie toekomst voor deze bijzondere plek", zegt Luc Steyaert, voorzitter van de Vrienden van de Roosenbergabdij.

Algemeen Overste van de Mariazusters van Franciscus, Zuster Trees en Dimitri Stevens van Herita in de pandgang.

Bisschop van Gent, Lode Van Hecke, is tevreden: "Deze uitzonderlijke abdij is een getuige van een lange kerkelijke traditie en spiritualiteit in onze regio. We kiezen er uitdrukkelijk voor om dit monument over te dragen aan een organisatie die een maatschappelijk doel nastreeft. Een onderdeel van de overeenkomst is dat de abdijkerk openblijft voor iedereen die opzoek is naar zingeving, spiritualiteit of voor de toevallige passant die van de uitzonderlijke sfeer komt genieten. We zijn heel tevreden dat we Herita de kans kunnen bieden om ons kerkelijk patrimonium een nieuwe bestemming te geven."

Vlaams minister van Onroerend Erfgoed Matthias Diependaele vult aan: "Het huidige Roosenberg is de derde gedaante van deze abdij waarvan de geschiedenis teruggaat tot in de 13de eeuw. Het complex is uniek in Vlaanderen. Ik ben dan ook tevreden dat erfgoedstichting Herita de site verworven heeft, daarmee is het in veilige handen voor de volgende generaties. Als Vlaamse overheid ondersteunen we dit graag."

Op korte termijn zal Herita de rectorwoning naar hedendaagse normen inrichten zodat er een conciërge kan intrekken. Herita stelde ook een voltijdse site-coördinator aan, die er diverse activiteiten zal faciliteren zoals gegidste rondleidingen, bezinningsarrangementen en zaalhuur voor organisaties en bedrijven. "Abdij Roosenberg is een totaalconcept gewijd aan connectie en ontmoeting. De plek leent zich uitstekend tot lezingen, studiedagen of congressen en dat alles in een werkelijk uniek kader", zegt Francken. "Op langere termijn willen we ook overnachtingen mogelijk maken." Als National Trust zal Herita alle inkomsten van de exploitatie laten terugvloeien naar de conservatie van haar historische plekken. "Door in Roosenberg conferenties te organiseren zullen bedrijven bijdragen aan het behoud van erfgoed in Vlaanderen: een maatschappelijk relevante win-win."

De nieuwe erfpachtovereenkomst wordt op zondag 5 november gevierd met een exclusief kick-off event voor de leden van Herita en de Vrienden van de Roosenbergabdij. Activiteiten voor het bredere publiek zullen in de toekomst worden gepubliceerd op de nieuwe

website www.abdijroosenberg.be. Ook organisaties en bedrijven met interesse in de komende zaalhuurmogelijkheden kunnen zich daar al aanmelden.

De kerstcantate

'Bent u met kerstmis hier, als ik vragen mag?' vroeg de pastoor.

Het was de dorpspastoor een eer en een genoegen dat de beroemde musicus in zijn dorp een huis had gekocht om er tot rust te komen van het jachtige leven in de concertzalen van Parijs. 'Blijft u met kerstmis hier?'

Ja, de beroemde musicus was van plan de kerstdagen in het dorp door te brengen.

'Mag ik u dan uitnodigen voor onze kerstcantate? Ja, dat klinkt natuurlijk heel duur, kerstcantate, wij zijn natuurlijk maar amateurs, ons koor is niet meer dan een gewoon boerenkoortje, dat begrijpt u wel. En het orgel is al even gammel als de organist. Zelf ben ik ook geen echte dirigent, maar goed, we doen ons best, en ik stel er prijs op uw vakkundig oordeel te mogen vernemen.'

Het werd kerstmis, de grote musicus kwam, de priester was nog zenuwachtiger dan anders, de organist en het koor deden hun uiterste best en iedereen was het erover eens dat de cantate dit jaar nog schoner klonk dan vorig jaar.

Na afloop nodigde de pastoor zijn hoge gast uit op de pastorie, hij had zijn mooiste fles wijn uit de kelder gehaald. 'En?' vroeg hij gespannen, nadat hij de glazen had ingeschonken.

'Heel goed,' zei de man uit Parijs. 'Werkelijk heel goed. Ik bedoel de wijn.'

'En de cantate?'

'Niet goed,' zei de man uit Parijs. 'U doet uw werk zonder twijfel met toewijding, maar als ik eerlijk ben: de toon is niet zuiver, de stemmen zitten niet goed onder elkaar, de tekst is onverstaanbaar, de inzetten zijn aarzelend, het forte is te hard, het pianissimo te zacht, de tempi zijn niet constant. Het spijt mij dat ik u dit zeggen moet, maar u vroeg mij ernaar.'

Bedroefd sloeg de priester zijn ogen neer en tuurde in zijn glas. 'Het is goed dat u het mij eerlijk zegt, mijnheer. Ik ben ook geen vakman, ik ben maar een gewone dorpspastoor. Ik kan noten lezen en een beetje de maat slaan, maar dat is dan ook alles. Ik ben wel blij dat u zei dat wij ons werk met toewijding doen. Dat hoorde u er dus wel in?'

'Jazeker,' zei de musicus uit Parijs, 'met toewijding. Alleen vals. Maar laat ik ophouden met mijn kritiek, liever doe ik u een voorstel. Ik heb zojuist van mijn dokter gehoord dat ik het het komende jaar kalm aan moet doen, zodat ik voor langere tijd in deze contreien zal vertoeven. Kan ik u misschien van dienst zijn door volgend jaar kerstmis de directie van uw koor over te nemen?'

En zo geschiedde. De grote musicus ving reeds in september met de repetities aan, de slechtste stemmen gooide hij eruit, een kennis uit Parijs lapte het orgel op en bracht de organist van het dorp de eerste beginselen van behoorlijk orgelspelen bij, en de verwachtingen waren dan ook hooggespannen toen het weer kerstmis werd.

De dorpspastoor zat wat onwennig in de kerk, tussen zijn parochianen in, vijftien jaar lang had hij voor zijn geliefd koor achter die lessenaar gestaan, nu stond de grote musicus daar.

Met een gebaar dat de routinier verried hief de dirigent uit Parijs zijn slanke handen, het koor zette als één man in, en zuiverder dan ooit klonk de muziek door de gewelven. Zo had de kerstcantate nog nooit geklonken. Toch was er iets, maar de abbé wist niet wat.

'En?' vroeg de musicus. Net als een jaar geleden waren zij voor een goed glas wijn neergestreken op de pastorie. 'En?'

'Heel mooi, mijnheer, heel mooi. Ik weet niet hoe u te danken. Woonde u maar altijd in ons dorp, dan kon u jaarlijks de kerstcantate dirigeren!'

Die nacht kon de pastoor de slaap niet vatten en hij wist niet waarom. Hij zei nogmaals zijn avondgebed, maar het hielp niet. Hij lag maar in het donker voor zich uit te staren, totdat

plotseling aan zijn voeteneind een zacht schijnsel zichtbaar werd. De priester schrok, daar stond een engel. Hij vreesde met grote vreze. Maar de engel zei: 'Vrees niet, mijnheer pastoor, ik ben uit de hemel neergedaald om te zien hoe het met u is. Al vijftien jaar lang luisteren wij hierboven naar uw kerstcantate, maar nu laat de Eeuwige u vragen waarom de muziek dit jaar is uitgebleven, wij hebben niets gehoord.'

Jaren geleden heb ik dit verhaal eens in een cantatedienst verteld waarin het Westerkerkkoor onder leiding van Jan Pasveer het Weihnachtsoratorium zong. Ik zei er voor de zekerheid wel bij dat iedere gelijkenis met een bestaand koor en een bestaande dirigent een volstrekt toevallige was en een door de verteller niet gewilde.

Een dezer dagen kreeg ik bezoek van een jonge vrouw. 'Weet u nog dat u een keer in een cantatedienst een verhaal over een kerstcantate hebt verteld? Daar moet ik u nog altijd voor bedanken.'

'Dat vond u mooi?'

'Ja. Mensen die achter mij zaten vonden het maar niks, die hadden zeker een echte preek verwacht, maar voor mij was het evangelie. Ik weet nog waar ik zat en wat ik aanhad, die dag. God is aanwezig in de eenvoud, dat hoorde ik in dat verhaal. Ik zit in de verpleging en alles moet beter en mooier en sneller en professioneler. Maar of het een verbetering is? Als je het hart eruit haalt, haal je God eruit. Ik ben maar een gewoon mens, een eenvoudig mens, ik hoef me niets te verbeelden. Maar God werkt door gewone mensen. Ik lees dat verhaal ieder jaar als ik in mijn eentje kerstmis vier en ieder jaar ben ik er weer door ontroerd.'

